

Nytt täktillstånd för Aska bergtäkt - Smedstad 1:4, yttrande till Mark- och miljödomstolen

Förslag till samhällsbyggnadsnämndens beslut

1. Föreslå kommunstyrelsen att lämna yttrande i enlighet med miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Lämna yttrande i enlighet med miljö- och samhällsbyggnadsnämndens förslag.

Ärende

Svevia AB har till Mark- och miljödomstolen i Växjö insänt en ansökan om att fortsatt få driva och utöka Aska bergtäkt och därur ta berg och leda bort grundvatten. Den kommunägda fastigheten Smedstad 1:4 berörs av ansökan som avser ett totalt uttag om 10 miljoner ton berg. Linköpings kommun har nu möjlighet att yttra sig över ansökan.

Området är beläget vid Tinnerö eklandskap, när täkten anlades brukades stora delar av området som militärt övningsfält. Sen år 2003 är Tinnerö eklandskap ett kommunalt naturreservat.

Linköpings kommun tecknade 2017 ett tioårigt nyttjanderättsavtal med Förvaltnings AB Lennart Karlsson om att få använda del av Smedstad 1:4 för bergtäktsändamål. Avtalet kan förlängas med ett år i taget efter år 2027. Området ska omvandlas till badsjö efter det att täktverksamheten upphör, med anledning av det förordar Linköpings kommun att tillstånd endast ska ges för 10 år från erhållet täktillstånd.

Vidare framför Linköping att hänsyn bör tas till Naturreservatet och att en skyddszon om minst 25 meter ska finnas där befintlig vegetation är orörd för att skydda mot damm och insyn. Vidare finns synpunkter på hur bullervallar och schaktmassor ska hanteras, samt under vilka tider på dygnet som verksamheten får vara i drift. På fastigheten Aska 1:10 växer den kommunala ansvarsarten bombmurkla, det är viktigt att granskogen på denna plats lämnas orörd.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Angående nytt täktillstånd för Aska bergtäkt - Smedstad 1:4, yttrande till
Mark- och miljödomstolen, 2018-10-31

Bilaga - Yttrande

Bakgrund

Bergmaterial är ett nödvändigt material för att bygga ut staden, det används både vid byggnation av bostäder och vid anläggande av gator, vägar och annan infrastruktur. Varje Linköpingsbo bedöms generera ett behov av cirka 10 ton bergmaterial årligen. Det är en miljömässig fördel om bergtäkterna kan ligga i närheten av där materialet ska användas då transporten är kostsam, både ekonomiskt och för miljön. Det material som bryts i tälkten används i närområdet och tälkten genererar en intäkt till kommunen om ett par miljoner årligen.

Bergtälkten vid Aska etablerades under 1990-talet då Linköpings Garnison fortfarande var aktivt med ett intilliggande militärt övningsfält. På övningsfältet fanns även ett skjutbanc område med mycket omfattande verksamhet med stora bullerstörningar för den omkringliggande staden. Den militära verksamheten avvecklades 1997 och stora delar av övningsfältet omfördes till ett kommunalt Naturresevat, *Tinnerö eklandskap kultur och natur* år 2003.

Den *Fördjupad översiktsplan för staden Linköping* (antagen av kommunfullmäktige 2010) avgränsas precis intill Aska bergtälkt men omfattar inte själva tälktområdet. Det intilliggande naturresevatet Tinnerö eklandskap ingår i planen och utgör markanvändningskategorin ”Större strövområden och centrala parker av stor betydelse”. Tinnerö eklandskap ingår även i Översiktsplan för övningsområdet, antagen i kommunfullmäktige år 2003 där det sägs att Aska bergtälkt har ett tidsbegränsat tillstånd och på sikt kommer att försvinna samt att det finns goda förutsättningar att skapa tysta och rofyllda områden kring Tinnerö och Rosenkälla.

Enligt resevatetsplanen sägs att ”Resevatets tätsortsnära läge, rika natur- och kulturmiljöer samt vackra landskapsbild gör området mycket viktigt för friluftslivet”. Tinnerö hyser mycket höga naturvärden med mer än tre hundra rödlistade arter. Området närmast bergtälkten har stor betydelse för det rörliga friluftslivet och Rosenkällasjön har blivit en fin fågelsjö och ett populärt utflyktsmål med minst sjuttio tusen årliga besökare. Avståndet till det nya tälktområdet är cirka 200 meter.

Kommunekologerna har framfört vissa synpunkter på naturinventeringen som gjordes i samband med ansökan, det saknas uppgifter om de fynd av bombmurkla (bombmurklan är en av kommunens 12 ansvarsarter) inom Aska 1:10 som gjorts de senaste åren. Arten är fridlyst, rödlistad och omfattas av ett nationellt åtgärdsprogram upprättat av Naturvårdsverket. Arten uppträder inom ett bergtälktsområde med flera mycel och utgör en av kommunens rikaste förekomster och beskrivs i naturvårdsprogram som objekt 854783 (finns tillgängligt på kommunens hemsida). Det östra delområdet har i sen tid avverkats, men det västra området är intakt.

I naturinventeringen omnämns även ett enstaka fynd av berguv och kommunen kan komplettera kunskapen om artens uppträdande i området med att berguv uppträder årligen i området och ropande hanfågel har noterats under flera år. Bergtäktsområdet kan betraktas som ingående i ett revir även om häckning ännu inte påvisats.

Den dag täkten avslutas ska nyttjanderättsinnehavaren enligt avtal återställa området och skapa en badsjö.

Ekonomiska konsekvenser

Bergmaterial är ett viktigt material i samhällsbyggnadsprocessen och finns inte detta nära slutanvändningen så blir projekten kostsammare både för kommunen och byggherrar. Kommunen har tecknat ett nyttjanderättsavtal för bergtäkten som bedöms ge en intäkt om ett par miljoner årligen. Avtalet är villkorat av att kommunen ges möjlighet till förvärv av Aska S:10 med möjlighet att anlägga våtmark, vandringsled med tillhörande friluftsanläggningar.

Uppföljning och utvärdering

Ersättning för täkten erhålles årligen från entreprenören till kommunen, ersättningens precisa storlek regleras efter mängden berg som brutits. I slutet av nu löpande 10-års period så har kommunen att ta ställning till om täkten ska avslutas eller vara i fortsatt drift.

Kommunledningsförvaltningen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Paul Håkansson

Leif Lindberg

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Växjö Tingsrätt Mark- och
miljödömsstolen